

הטרדה מינית בתוך המשפחה - סוגים ועונשים

הטרדה מינית היא תופעה נפוצה בסביבה הציבורית אך למרבה הצער גם בתוך התא המשפחתי, במקום האמור להיות בטוח ומגן מפני רעות העולם. הטרדה מינית בתוך המשפחה מתרחשת על ידי אנשים הקרובים לקרבן תוך ניצול תמימותו וחוסר האונים שלו. כיצד החוק מתייחס להטרדה מינית בתוך המשפחה ומה העונשים שנקבעו בחוק בגינה? עו"ד אסף דוק מסביר.

מטרתו של החוק למניעת הטרדה מינית התשנ"ח-1998, הוא להגן על כבוד האדם, חירותו ועל פרטיותו תוך שאיפה לקדם שוויון בין המינים. הטרדה מינית בתוך המשפחה מבוצעת בדרך כלל על ידי אדם שהקטין או הקטינה סומכים עליהם כמו קרוב משפחה מהתא הגרעיני או המורחב. הטרדה מבוססת על מעשים מיניים שאינם מקובלים על המוטריד ונעשים חרף הסכמתו. הפגיעה בתוך המשפחה, בין אם מדובר על הורים, דודים או אחים, עשויה להתרחש בכל שכבות האוכלוסייה ובמרבית המקרים מתקיימת כאשר המוטריד או המוטרת בני שמונה שנים ומטה.

לרוב התעללות המינית בתוך המשפחה אינה מדווחת אלא רק אחרי שנים רבות בו הסוד נשמר. חוסר השוויון והאונים ביחסים בין הקטין למבוגר האחראי לו הם אלה שמונעים את הדיווח על ההתעללות. נמצא קשר מובהק בין רמת הפגיעה ואורכה לבין קיומה של הפרעת דחק פוסט טראומטית ושל סימפטומים אחרים כגון נטייה לאובדנות, הרס עצמי, התמכרויות, עבריינות, סימפטומים סומטיים, התנהגויות מיניות ועוד.

החוק למניעת הטרדה מינית

סעיף 3(א) בחוק למניעת הטרדה מינית מגדיר מהי הטרדה מינית והתנכלות. הסעיף מונה את המעשים הבאים:

1. הצעות חוזרות ונשנות בעלות אופי מיני המופנות לאדם שאינו מעוניין בהצעות האמורות אשר הראה זאת למטריד.
2. מעשים מגונים כמשמעותם בסעיפים 348 ו-349 לחוק העונשין.
3. סחיטה באיומים כמשמעותה בסעיף 428 לחוק העונשין, כאשר המעשה שהאדם נדרש לעשותו הוא בעל אופי מיני.
4. התייחסויות חוזרות ונשנות המתמקדות במיניותו של האדם כאשר המוטריד הראה למטריד כי אין הוא מעוניין בכך.
5. התייחסות משפילה או מבזה ביחס למיניותו, מינו ונטייתו המינית המופנית למוטריד. עוד מונה החוק איסור על פרסום תצלום, סרט או הקלטה של אדם המתמקד במיניותו, בנסיבות שבהן הפרסום עלול להשפיל את האדם או לבזותו ולא ניתנה הכמה לפרסום אלא אם כן הפרסום נעשה בתום לב בנוגע לנסיבות הפרסום, לצורתו, מטרתו היקפו ותוכנו או לחילופין הפרסום נעשה למטרה כשרה או יש בו עניין ציבורי המצדיק אותו ובלבד שאינו כוזב או שהוא הבעת דעה או ביקורת על בעל תפקיד ציבורי בקשר לתפקידו ובלבד שאין הוא חרג מתחום הסביר לשם השגת מטרתו.

הטרדה מינית בקטינים וחסרי ישע במסגרת יחסי תלות או טיפול

סעיף 3(6) קובע הצעות בעלות אופי מיני או מתייחס באופן משפיל ומבזה כלפי מיניותו של אדם, מינו לרבות נטייתו המינית, מוגדרות כהטרדה מינית גם אם האדם לא הראה למטריד שאין הוא מעוניין בכך וזאת אם מדובר בקטין או חסר ישע תוך ניצול יחסי מרות, תלות, חינוך או טיפול ואם טרם מלאו לקטין 15 שנים גם בלא ניצול היחסים כאמור ובלבד שהמטריד אינו קטין.

דינו של המטריד מינית הוא **מאסר למשך שנתיים**. במידה וההטרדה נגעה לפרסום של תצלום, סרט או הקלטה הדין כדין הפוגע במזיד בפרטיות זולתו, לפי סעיף 5 לחוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981 - **חמש שנות מאסר**. עוד נקבע כי התנכלות היא פגיעה מכל סוג שהוא שמקורה בהטרדה מינית או בתלונה או בתביעה שהוגשו על הטרדה מינית והדין על כך הוא **שלוש שנות מאסר**.

במידה והעבריון הן הטרדה מינית והן התנכל נקבע עונש מאסר של עד **ארבע שנים**.

הטרדה מינית במשפחה - כיצד להתמודד?

חוק העונשין מסווג את עבירות המין בהתאם לחומרתן וקובע בהתאם את משך המאסר. העונש שנקב בגין הטרדה מינית תוך ניצול של יחסי טיפול והשגחה כלפי קטינים וחסרי ישע מוגדר בחוק למניעת הטרדה מינית התשנ"ח-1998. החברה מוקיעה כל התעללות מינית בקטינים ובמיוחד בתא המשפחתי האמור להגן ולשמור על קטינים חסרי ישע. המחוקק ראה לנכון לקבוע עונשי מאסר לעבריינים גם אם התקיימה הסכמה או שיתוף פעולה מצד הקטין או הקטינה, ובמיוחד כשמדובר בעבירות מין במשפחה, שכן בין המטריד למוטרד קיים חוסר שוויון מובהק ויחסי תלות אותם המטריד מנצל. לרוב קטינים לא מדווחים לרשויות על הטרדות מיניות ובמיוחד כשהללו מבוצעים במקום מבטחים. מסיבה זו החוק קובע כי תקופת ההתיישנות של עבירות מין בילדים החל מגיל 18. לכן, חלף הזמן שעבר, ניתן להגיש תביעה פלילית כלפי המטריד גם שנים רבות לאחר הפגיעה.

במידה ואתם זקוקים לייעוץ מקצועי בנושא זה, באפשרותכם ליצור עימנו קשר בהקדם בטלפון **052-6885006** או להשאיר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לכם מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדכם. סודיות מלאה מובטחת.